

Abstrakt

Generické přípravky a generická substituce z pohledu pacienta I.

Autor: Jana Novotná

Vedoucí diplomové práce: PharmDr. Josef Malý, Ph.D.

Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova v Praze

Úvod: Generická substituce a generické přípravky jsou důležitými nástroji lékové politiky v mnoha zemích, které umožňují snížit cenu léčivých přípravků při zachování jejich kvality. Zkušenosti ukazují, že předpokladem racionálního používání obou nástrojů je dostatečná informovanost jak zdravotníků, tak pacientů.

Cíl: Cílem práce bylo analyzovat názory, znalosti a zkušenosti pacientů týkající se generických léčiv a generické substituce.

Metodika: Sběr dat probíhal v období 1. 3. 2015–31. 3. 2015 na pracovišti praktického lékaře v Praze. Jednalo se o observační dotazníkové šetření. Osloveni byli všichni pacienti, kteří lékaře navštívili v uvedeném období. Podmínkou zařazení do šetření bylo vedle souhlasu splnění „inclusion kritérií“ (např. aspoň 18 let porozumění česky psanému textu, dlouhodobé užívání alespoň jednoho léčiva). Dotazník obsahoval 28 otázek (4 otevřených a 24 uzavřených) zaměřených na socio-demografickou charakteristiku a znalosti, názory, zkušenosti a vlastní aktivitu respondenta stran generické substituce a generických léčiv. Dotazník byl pilotován. Získaná data byla analyzována a zhodnocena zejména pomocí frekvenční analýzy.

Výsledky: Z oslovených 261 pacientů, splňovalo „inclusion kritéria“ a souhlasilo s vyplněním dotazníku 142. Všichni byli zařazeni do vyhodnocování. Charakteristika respondentů: žen (49 %), průměrný věk respondentů činil 56, 9 let (SD= ± 14,48). 23 % slyšelo o generické o generické substituci poprvé, dalších 23 % mělo informace od lékárníka, pouze 12 % od lékaře. Na většinu legislativních otázek nebyla značná část respondentů

schopna odpovědět. Přes 60 % respondentů se aktivně nedotazovala na levnější přípravky. Lékárnici tyto přípravky nabízeli zejména, pokud neměli předepsaný přípravek k dispozici.

Závěr: Velká část respondentů nevěděla o možnosti generické substituce a neznala její principy. Jednou z cest vedoucích k posílení racionálního používání generických léčiv, resp. generické substituce, je vedle informační kampaně zaměřené na pacienty, nutné větší zapojení i zdravotníky (lékařů a lékárníků).

Klíčová slova: Generická substituce, generické přípravky, názory pacientů, dotazníkové šetření.